

T.C
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

Esas No : 1991/51
Karar No : 1992/2

ÖZET : 3194 sayılı Kanununun 42. maddesi uyarınca kesilen para cezasına karşı açılan davanın, adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Veyis Çelik
Karşı taraf : Isparta Belediye Başkanlığı

O L A Y : Davacı, Isparta Belediye hudutları dışında, Kayı köyünde bulunan arsası üzerine yaptığı inşaatın Isparta Belediyesince, taşınmazın mücavir alan içinde bulunduğu, imar planına göre inşaata ruhsat verilmeyeceği gerekçesiyle ve Belediye Encümeninin 2.10.1990 gün ve 2998 sayılı Kararıyla 3194 sayılı Kanununun 32. maddesine göre mühürlendiğini, daha sonradan yıkıldığını ve aynı Kanununun 42. maddesine göre 3.000.000.TL para cezası kesildiğini ileri sürerek 8.10.1990 günlü dilekçeyle söz konusu encümen kararının iptali, yıkım kararının ve para cezasının kaldırılması; 12.10.1990 günlü dilekçesiyle de yalnız para cezasının kaldırılması istemiyle adli yargı yerinde iki dava açmıştır.

ISPARTA SULH CEZA MAHKEMESİ; 27.12.1990 gün ve 48-51 sayılı ve 4.1.1991 gün ve 1990/47-3 sayılı kararlarında: Davacının kaçak inşaat yaptığı tespit olunarak idari para cezası kesildiği ve bu cezanın 3194 sayılı İmar Kanununa dayandığı, bu nedenle davanın çözümünün idare mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle her iki dava hakkında da görevsizlik kararı vermiş, kararlar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı, ödeme emri olarak nitelendirildiği 3.000.000.₺ lira para cezasına ilişkin olan ve belediye tahsilat servisinde tebliğ edilen 18.10.1990 gün ve 854 sayılı " karar ve tebliğ ilmühaberi " nin iptali istemiyle 2.10.1990 gününde Vergi Mahkemesine başvurmuştur.

ANTALYA VERGİ MAHKEMESİ; 6.11.1990 gün ve 537-421 sayılı kararında: 3194 sayılı imar kanununun 42. maddesine dayanılarak kesilen para cezasının 2576 sayılı kanunun Vergi Mahkemelerinin görevlerine ilişkin değişik 6. maddesinde öngörülen vergi, resim, harç ve benzeri mali yüküm niteliğinde olmadığını, bu nedenle kaldırılması istenilen para cezasının ve buna ilişkin tebliğ ilmühaberinin idari nitelikte bulunduğunu belirterek davayı görev yönünden reddetmiş, bu kararda temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Dosyanın gönderildiği Antalya İdare Mahkemesi, 15.1.1991 gün ve 26-45 sayılı : 18.10.1990 gün ve 854 sayılı "karar ve tebliğ ilmühaberi" nin 6183 sayılı kanun uyarınca tanzim ve tebliğ edilmiş bir " ödeme emri " olmadığı, dava konusu edilen karar ve tebliğ ilmühaberi'nin ve para cezasının kaldırılmasına ilişkin davanın adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle

le görevsizlik kararı vermiş bu karar da temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacının 14.10.1991 günlü dilekçesiyle adli ve idari yargı yerleri arasında meydana gelen olumsuz görev uyumsuzluğunun giderilmesi istemi üzerine dosya Antalya İdare Mahkemesi Başkanlığının yazısı ekinde 11.11.1991 tarihinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı kanunun 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Milleti adına karar veren Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Mustafa Şahin'in Başkanlığında , Şükrü Kaya Erol , Dr. Ekrem Serim, Feridun Taşkın, Ahmet Çolakoğlu, Osman Şimşek ve İlhami Uğuryılmaz'ın katılmaları ile yaptığı 17.2.1992 günlü toplantıda , raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan ; toplantıya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in 3194 sayılı Kanunun 42. maddesine göre kesilen cezanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği yolundaki yazılı ve sözlü düşünceleri alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı, adli yargı yerinde açtığı ilk davada Belediye Encümeni kararının iptalini, yıkım kararı ve para , cezasının kaldırılmasını istemiş ise de; aynı mahkemede sonradan açtığı ikinci davası sadece kesilen para cezasının kaldırılmasına yönelik olduğundan olumsuz görev uyumsuzluğu da yalnız para cezasına ilişkin olarak doğmuş ve konu bu yönden ele alınmış-bulunmaktadır.

3194 sayılı İmar Kanununun " Ceza hükümleri " başlıklı 42. maddesinde: Ruhsat alınmadan veya ruhsat veya eklerine veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine 500.000 liradan 25.000.000. liraya kadar para cezası verileceği; bu cezalara karşı cezanın tebliğinden itibaren yedi gün içinde Sulh Ceza Mahkemesine itiraz edilebileceği öngörülmektedir.

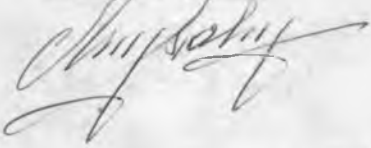
Dosyanın incelenmesinden davacının kaçak olarak yaptığı ileri sürülen inşaatın mühürlendiği, buna rağmen devam etmesi üzerine 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesi uyarınca yıkım kararı alınıp inşaatın belediye tarafından yıktırıldığı ve encümen kararıyla aynı Kanununun 42. maddesine göre 3.000.000. lira para cezası kesildiği anlaşılmaktadır.

Kanunda, söz konusu cezalara karşı başvuru^{ul} mahkeme duraksanmaya yer verilmeyecek biçimde açık olarak gösterildiğinden, davanın çözümünün adli yargının görevine girdiği bu nedenle sulh ceza mahkemesinin 27.10.990 gün ve 48-51 sayılı görevsizlik kararının ve 4.1.1991 gün ve 1990/47-3 sayılı kararının para cezasına ilişkin hükmünün kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Isparta Sulh Ceza Mahkemesinin 27.12.1990 gün ve 48-51 sayılı görevsizlik kararının ve 4.1.1991 gün ve 1990/47-3 sayılı görevsizlik kararının 3.000.000. lira para cezasına ilişkin hükmünün kaldırılmasına, 17.2.1992 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

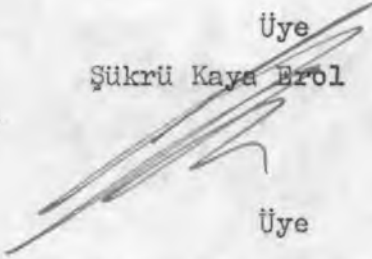
Başkan

Mustafa ŞAHİN



Üye

Şükrü Kaya Eröl



Üye

Dr. Ekrem Serim



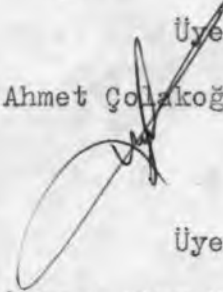
Üye

Feridun Taşkın



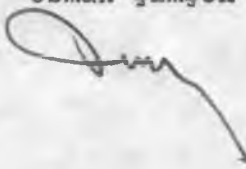
Üye

Ahmet Çolakoğlu



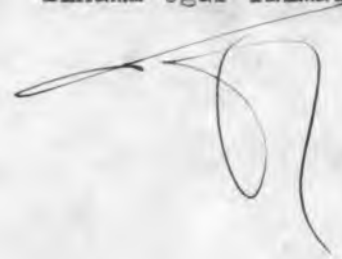
Üye

Osman Şimşek



Üye

İlhami Uğur Yılmaz



Bu kararın Resmi gazete'de yayımı uygundur.

Başkan



S.B.

600